

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри



Наталія СИЗОНЕНКО

«26» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«Педагогіка вищої школи»**

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-наукова програма	Менеджмент
спеціальність	073 Менеджмент
галузь знань	07 Управління та адміністрування
освітній ступінь	доктор філософії
інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій	

Полтава  
2020 – 2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент.

Мова викладання: державна


Розробник: Ільченко А.М., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Протокол від «26» серпня 2020 року № 1

Схвалено науково-методичною радою спеціальності Менеджмент.

Протокол від 28 серпня 2020 року № 1.

Голова  (Т. САЗОНОВА)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин -	90
Кількість кредитів –	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр теоретичного навчання	2
Лекції (годин)	14
Практичні (семінарські) (годин)	16
Самостійна робота (годин)	60
Вид семестрового контролю	екзамен

## 2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія науки», «Бібліографія, інформаційний пошук та інтелектуальні власність».

## 3. Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії системи знань про зміст і напрями реформування сучасної вищої освіти, теоретико-методологічні, організаційно-процесуальні, методичні засади освітньо-наукового процесу у вищій школі; розвиток практичних умінь і навичок організації освітнього процесу, науково-дослідної та професійної діяльності майбутніх викладачів вищої школи відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.

Основні завдання навчальної дисципліни: поглиблення, розширення, інтеграція знань з педагогіки вищої школи; практичне опанування ефективними методами, формами організації навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти I-IV рівня акредитації, впровадження сучасних технологій викладання; виховання особистісних якостей майбутнього викладача, відповідального ставлення до виконання професійних обов'язків, прагнення до самонавчання, саморозвитку, самовдосконалення; формування педагогічної культури як складової частини високого рівня професіоналізму сучасного викладача-науковця.

### Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань.

ЗК 5. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування.

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності.

фахові (предметні, спеціальні):

ФК 8. Уміння планувати, організовувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем сфери управління, готувати аналітичні матеріали, наукові доповіді та презентації для їхнього оприлюднення.

ФК 9. Уміння застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання навчальних дисциплін з менеджменту.

ФК 10. Здатність здійснювати професійну та особистісну самоосвіту, проектування подальшого освітнього маршруту і професійної кар'єри, участь в дослідно-експериментальній роботі.

### **Програмні результати навчання:**

ПРН 5. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу.

ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі.

ПРН 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

## **4. Програма навчальної дисципліни**

### **Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.**

Загальні основи педагогіки вищої школи. Визначення педагогіки вищої школи як науки, предмет і завдання педагогіки вищої школи. Основні категорії педагогіки вищої школи: виховання, навчання, освіта, розвиток, формування, соціалізація, педагогічний і виховний процес, педагогічна теорія, педагогічна концепція, педагогічна ідея, педагогічна закономірність, педагогічний принцип, інші. Коротка історія вищої педагогічної освіти в Україні та за кордоном.

Сучасні методологічні аспекти педагогіки вищої школи. Принципи, логіка, методи педагогічного дослідження. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Роль і місце педагогіки вищої школи в системі підготовки і підвищення кваліфікації сучасних спеціалістів, магістрів, аспірантів.

### **Тема 2. Вища школа як педагогічна система. Мета, завдання і зміст вищої освіти.**

Мета і завдання вищої освіти в Україні. Стан і тенденції розвитку системи вищої освіти в Україні та за кордоном. Пріоритетні напрями, принципи, шляхи реформування вищої освіти. Принципи побудови системи вищої освіти.

Види закладів вищої освіти, їх характеристика. Організація навчально-виховного процесу у ЗВО, основні завдання закладів вищої освіти.

Зміст вищої освіти. Проектування змісту навчання у вищій школі. Дидактичні моделі змісту освіти. Державні нормативні документи, що визначають зміст вищої освіти: навчальний план підготовки фахівців, графік навчального процесу, програма навчальної дисципліни, навчальна література. Освітньо-професійна, освітньо-наукова програми програма. Розробка навчально-методичного комплексу навчальних дисциплін у ЗВО. Система контролю за рівнем засвоєння змісту освіти у процесі навчання.

### **Тема 3. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.**

#### **Педагогічна культура. Академічна доброчесність.**

Викладач закладу вищої освіти як організатор навчально-виховного процесу у ЗВО. Готовність до педагогічної діяльності, педагогічна майстерність. Функції, права та обов'язки, основні напрями діяльності викладача вищої школи.

Психолого-педагогічна культура діяльності викладача вищої школи: критерії та шляхи формування. Культура педагогічного та ділового спілкування як інструмент професійної діяльності викладача вищої школи. Зовнішня культура. Культура мовлення. Культура почуттів. Культура поведінки. Етикет. Академічна доброчесність.

### **Тема 4. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності.**

#### **Студентоцентроване навчання.**

Студентство як соціальна група. Вікові особливості студентської молоді. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти сучасного ЗВО. Типологія здобувачів вищої освіти. Особливості соціально-педагогічної адаптації молоді у закладі вищої освіти.

Студентоцентроване навчання. Поняття студентоцентризму. Мета, завдання, основні ідеї концепції студентоцентрованого навчання. Шляхи впровадження студентоцентрованого навчання у сучасному закладі вищої освіти.

### **Тема 5. Основи дидактики вищої школи.**

Розуміння дидактики вищої школи. Предмет та завдання дидактики. Основні категорії дидактики: викладання, навчання (процес навчання), освіта, знання, вміння, навички. Сутність і структура процесу навчання у вищій школі: цільовий компонент, мотиваційно-стимулюючий, змістовий, операційно-діяльнісний, контрольню-регулюючий, оцінювально-результативний компоненти, їх зв'язки та залежності. Основні функції процесу навчання у вищій школі. Закономірності й принципи навчання у вищій школі. Методи, засоби й форми навчання у закладі вищої освіти. Основні підходи до класифікації методів навчання.

Сутність педагогічних технологій. Сучасні навчально-виховні технології в системі вищої освіти. Класифікація та характеристика інноваційних педагогічних технологій: модульно-рейтингової технології навчання, особистісно зорієнтованої технології, акмеологічних технологій, технологій проблемного і групового навчання, ігрових технологій, інших. Технології дистанційного і змішаного навчання: сутність, значення, особливості впровадження. Формування готовності майбутніх викладачів вищої школи до інноваційної педагогічної діяльності засобами моделювання.

### **Тема 6. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.**

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Види самостійної роботи: репродуктивні, репродуктивно-варіантні, евристичні, дослідницькі. Керівництво самостійною роботою здобувачів вищої освіти. Психолого-педагогічні питання організації самостійної роботи у вищій школі. Рівні сформованості умінь самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Управління та самоуправління навчальною діяльністю. Сутність, мета й особливості управління освітою. Суть, умови, етапи і прийоми самоосвіти та самовиховання.

### **Тема 7. Основи педагогічного контролю у вищій школі.**

Поняття «педагогічний контроль», умови, вимоги та функції педагогічного контролю: контролююча (діагностична), навчальна, виховна, розвивальна, методична. Форми та методи педагогічного контролю у вищій школі. Критерії і загальні вимоги до оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Європейська кредитно-трансферна система організації навчання: її суть та значення, мета та завдання. Методичні принципи розробки та впровадження кредитно-трансферної системи навчання та оцінювання знань у вищій школі. Основні елементи механізму дії системи ЄКТС.

Поняття: «кредит» як основний структурний елемент ЄКТС. Технологія оцінювання. Шкала оцінювання. Відповідність шкали оцінювання ЄКТС з національною системою оцінювання в Україні.

### **Тема 8. Організація процесу виховання у вищій школі.**

Основні положення виховання як чинника соціалізації особистості. Виховання як соціально-особистісне та педагогічне явище. Сутність і зміст процесу виховання у вищій школі. Мета, завдання і основні напрями виховання у сучасному суспільстві. Розумове, трудове, національне та патріотичне, гуманістичне, морально-статеве, спортивно-фізичне, екологічне, економічне, правове, художньо-естетичне виховання студентської молоді.

Основні закономірності та принципи виховання. Методи та прийоми виховного впливу на особистість. Методи формування свідомості. Методи формування суспільної поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки. Методи контролю й аналізу ефективності виховання. Зумовленість методів виховання метою, завданням, змістом, віковими та індивідуальними особливостями.

Виховання особистості у колективі. Самовиховання. Сімейне виховання та виховання в процесі навчання. Організація дозвілля здобувачів вищої освіти. Виховна робота у позанавчальний час.

### **Тема 9. Робота куратора академічної групи.**

Особливості виховної роботи куратора академічної групи. Загальна характеристика діяльності куратора, професіограма куратора. Функції (аналітична, організаторська, комунікативна, соціальна) і напрями діяльності куратора (громадянське та патріотичне виховання, правове, моральне, екологічне, естетичне, професійно-педагогічне виховання,

формування наукового світогляду).

Планування виховної роботи куратора академічної групи. Критерії ефективності роботи куратора академічної групи.

### 5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	усього	Кількість годин		
		л	с	с.р.
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.	10	2	2	6
Тема 2. Вища школа як педагогічна система. Мета, завдання і зміст вищої освіти.	10	2	2	6
Тема 3. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Педагогічна культура. Академічна доброчесність.	10	2	2	6
Тема 4. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	10	2	2	6
Тема 5. Основи дидактики вищої школи.	10	2	2	6
Тема 6. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	10	2	2	6
Тема 7. Основи педагогічного контролю у вищій школі.	10	2	2	6
Тема 8. Організація процесу виховання у вищій школі.	10	-	2	8
Тема 9. Робота куратора академічної групи.	10	-		10
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>14</b>	<b>16</b>	<b>60</b>
ЕКЗАМЕН	27	-	-	27

### 6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.	2
2	Тема 2. Вища школа як педагогічна система. Мета, завдання і зміст вищої освіти.	2
3	Тема 3. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Педагогічна культура. Академічна доброчесність.	2
4	Тема 4. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	2
5	Тема 5. Основи дидактики вищої школи.	2
6	Тема 6. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	2
7	Тема 7. Основи педагогічного контролю у вищій школі.	2
8	Тема 8. Організація процесу виховання у вищій школі. Робота куратора академічної групи	2
9	<b>Разом</b>	<b>16</b>

## 7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.	6
2	Тема 2. Вища школа як педагогічна система. Мета, завдання і зміст вищої освіти.	6
3	Тема 3. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Педагогічна культура. Академічна доброчесність.	6
4	Тема 4. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	6
5	Тема 5. Основи дидактики вищої школи.	6
6	Тема 6. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	6
7	Тема 7. Основи педагогічного контролю у вищій школі.	6
8	Тема. 8. Організація процесу виховання у вищій школі.	8
9	Тема 9. Робота куратора академічної групи.	10
10	<b>Разом</b>	60

## 9. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 5. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу.</p>	<p><i>За джерелом знань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань);</li> <li>- наочні методи (ілюстрування);</li> <li>- практичні методи (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять).</li> </ul> <p><i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації);</li> <li>- методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль).</li> </ul> <p><i>Інноваційні методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ведення конспекту;</li> <li>- опитування, участь у дискусіях;</li> <li>- виконання завдань самостійної роботи;</li> <li>- виконання тестових завдань;</li> <li>- підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією;</li> <li>- екзамен.</li> </ul>
<p>ПРН 8. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі.</p>	<p><i>За джерелом знань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань);</li> <li>- наочні методи (ілюстрування);</li> <li>- практичні методи (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ведення конспекту;</li> <li>- опитування, участь у дискусіях;</li> <li>- виконання завдань самостійної роботи;</li> <li>- виконання тестових завдань;</li> <li>- підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією;</li> </ul>

	<p><i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації);</li> <li>- методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль).</li> </ul> <p><i>Інноваційні методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- екзамен.</li> </ul>
<p>ПРН 11. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.</p>	<p><i>За джерелом знань:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, обговорення навчальних теоретичних питань);</li> <li>- наочні методи (ілюстрування);</li> <li>- практичні методи (робота з навчально-методичною літературою; конспектування, підготовка реферату, тез, розробка конспектів лекційних і практичних занять).</li> </ul> <p><i>Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- методи формування пізнавальних інтересів та інтерактивні методи (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії, життєві ситуації);</li> <li>- методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль).</li> </ul> <p><i>Інноваційні методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- ведення конспекту;</li> <li>- опитування, участь у дискусіях;</li> <li>- виконання завдань самостійної роботи;</li> <li>- виконання тестових завдань;</li> <li>- підготовка реферату, доповіді з мультимедійною презентацією;</li> <li>- екзамен.</li> </ul>

Критерієм успішного навчання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання.



### Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 5	50	50	30
ПРН 8	20	20	12
ПРН 11	30	30	18
Разом	100	100	60

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня досягнення програмних результатів навчання.

### Форми оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форма оцінювання											
	Ведення конспекту		Опитування, участь у дискусіях		Тестові завдання		Виконання завдань самостійної роботи		Реферат, доповідь з мультимедійною презентацією		Екзамен	
	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
ПРН 5	2	4	11	18	3	5	5	9	3	4	6	10
ПРН 8	1	2	4	7	1	1	3	4	1	2	2	4
ПРН 11	2	3	7	11	1	3	3	5	1	2	4	6

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

#### Форми контролю

- ведення конспекту: 0 – 1 бал;
- опитування, участь у дискусіях: 0 – 4 бали;
- тестові завдання: 0 – 9 балів;
- виконання завдання самостійної роботи: 0 – 2 бали;
- підготовка реферату, доповіді: 0 – 4 бали, мультимедійної презентації: 0 – 4 бали;
- екзамен – 0 – 20 балів.

### Критерії оцінювання

- ведення конспекту (0-1 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	всі питання теми розкриті повно, змістовно
0,5	розкриті не всі питання теми, зміст питань неповний
0	немає конспекту

- опитування, участь у дискусіях (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, диспутах, виявляє ініціативу; засвоїв особливості застосування науково-педагогічних технологій, формулювання змісту, цілей навчання, способів їх досягнення, форм контролю, відповідальність за ефективність навчального процесу на високому рівні; діє на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
3	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє належне розуміння його змісту, але припускається незначних помилок, які самостійно виправляє після зауважень викладача; застосовує теоретичні знання при вирішенні практичних питань і ситуацій з допомогою викладача, наводить необхідні приклади, аргументує їх; бере участь у дискусіях, диспутах; виявляє ініціативу; засвоїв особливості застосування науково-педагогічних технологій, формулювання змісту, цілей навчання, способів їх досягнення, форм контролю на достатньому рівні; діє на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
2	здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень теми з дисципліни, викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує власні думки; пов'язує теоретичний матеріал з практичними вміннями з допомогою викладача; участь у дискусіях, диспутах бере не охоче, не виявляє ініціативу; засвоїв особливості застосування науково-педагогічних технологій, формулювання змісту, цілей навчання, способів їх досягнення, форм контролю на середньому рівні; не завжди дотримується етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; участь у дискусіях, диспутах бере не охоче, не виявляє ініціативу; засвоїв особливості застосування науково-педагогічних технологій, формулювання змісту, цілей навчання, способів їх досягнення, форм контролю на низькому рівні,

	відповідальність за ефективність навчального процесу; не завжди дотримується принципів академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови.
0	відповідь відсутня; здобувач вищої освіти не бере участь у дискусіях; не виявляє ініціативу; не демонструє знання принципів організації, форм здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, не опрацьовує наукові та інформаційні джерела при підготовці занять, не розуміє особливості застосування активних методик викладання; вільно не спілкується в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю у відповідній галузі наукової та/або професійної діяльності, не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови, не демонструє здатність діяти соціально свідомо і відповідально на основі етичних мотивів, не приймає обґрунтовані рішення, не виявляє бажання до саморозвитку і самовдосконалення.

- розв'язування тестів (0-9 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-9	здобувач вищої освіти демонструє рівень засвоєння науково-педагогічних технологій, уміння формулювати зміст, цілі навчання, визначати способи їх досягнення, вибирати форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу. (30 теоретичних питань; 0,3 – за кожен правильну відповідь).

- виконання завдань самостійної роботи (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи, академічної доброчесності щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
1	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки, з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків;
0	завдання самостійної роботи не виконані, або виконані неправильно.

- реферат (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовою в усній та письмовій формі на високому рівні; виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, в

	процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички професійної комунікації.
3	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на достатньому рівні; виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
2	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на середньому рівні на низькому рівні; основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички професійної комунікації.
1	здобувач вищої освіти не демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі; є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності; демонструє на низькому рівні сформовані навички професійної комунікації.
0	реферативна робота не виконана.

- мультимедійна презентація (0-4 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на високому рівні: у презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, є власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно з дотриманням принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності; презентація характеризується оригінальністю з дотриманням вимог професійної комунікації.
3	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на достатньому рівні: презентація має чіткі цілі, відповідні завдання з теми; представляє собою інформацію з різноманітних джерел, структуровану у формі опорного конспекту, зрозумілу для аудиторії; зроблений акцент на важливих питаннях теми, здобувач дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на достатньому рівні навички професійної комунікації.

2	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на середньому рівні: презентація сфокусована на темі, але висвітлює її змісту частково; наявна певна організаційна структура; можуть бути незначні помилки чи незрозумілості, вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на середньому рівні навички професійної комунікації;
1	здобувач вищої освіти демонструє навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною мовами в усній та письмовій формі на низькому рівні: презентація сфокусована на темі, але не висвітлює її змісту; організаційна структура не логічна; можуть бути значні помилки чи незрозумілості, не дотримується принципів професійної етики та персональної відповідальності, академічної доброчесності, демонструє на низькому рівні навички професійної комунікації.
0	презентація не виконана.

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *екзамен*.

#### Шкала та критерії оцінювання екзамену

Сума балів за екзамен 0-20	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти	
	Рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни	Рівень сформованості компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою для навчальної дисципліни
17-20	Наявний високий рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни, що засвідчують його безумовну готовність до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Наявний високий рівень сформованості всіх загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності
13-16	Наявний достатній рівень досягнення запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Наявний достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності. Не сформовані компетентності відсутні.
9-12	Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати вивчення навчальної дисципліни.	Наявний мінімально достатній та достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою спеціальності. Несформовані компетентності відсутні.
4-8	Ряд запланованих результатів вивчення навчальної дисципліни відсутні. Рівень наявних результатів навчання не є достатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом	Лише частина визначених освітньою програмою спеціальності для навчальної дисципліни загальних і фахових компетентностей сформовані в студента на мінімально-достатньому або недостатньому рівні, рівень сформованості решти компетентностей є недостатнім або компетентність взагалі відсутня.
0-3	Результати навчання практично відсутні.	Компетентності не сформовані

### 10. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання					
	Ведення конспекту	Опитування	Виконання завдань самостійної роботи	Виконання тестових завдань	Екзамен	Разом
Тема 1. Педагогіка вищої школи як наука і навчальна дисципліна.	1	4	2			7
Тема 2. Вища школа як педагогічна система. Мета, завдання і зміст вищої освіти.	1	4	2			7
Тема 3. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи. Педагогічна культура. Академічна доброчесність.	1	4	2			7
Тема 4. Здобувач вищої освіти як об'єкт – суб'єкт педагогічної діяльності. Студентоцентроване навчання.	1	4	2			7
Тема 5. Основи дидактики вищої школи	1	4	2			7
Тема 6. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти.	1	4	2			7
Тема 7. Основи педагогічного контролю у вищій школі.	1	4	2			7
Тема 8. Організація процесу виховання у вищій школі.	1	4	2			7
Тема 9. Робота куратора академічної групи.	1	4	2	9		16
Доповідь, мультимедійна презентація	-	-	4 4	-	-	8
<b>Екзамен</b>	-	-	-	-	20	<b>20</b>
<b>Разом</b>	<b>9</b>	<b>36</b>	<b>26</b>	<b>9</b>	<b>20</b>	<b>100</b>

### 11. Рекомендовані джерела інформації

#### Основні:

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с.
2. Ільченко А.М., Шейко С.В. Вища освіта і Болонський процес : навчальний посібник. Полтава: РВ ПДАА, 2014. 316 с.
3. Марченко Н.В., Макаренко О.Л., Прохор І.П., Тітаренко Н.Ю., Трифонова О.М. Вища освіта України №3 (додаток 2). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія,

технології». Т. 2. К., 2014 р. 480 с.

4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. 2-ге вид-ня доповнене К. : Академвидав, 2014. 456 с.
5. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.

#### Допоміжні

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : методичний посібник для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
2. Волошин М.Д., Ларичева Л.П., Черненко Я.М. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник для студентів ВНЗ. Дніпродзержинськ : ДДТУ, 2014. 260 с.
3. Варій М.Й., Ортинський В.Л. Основи психології і педагогіки : навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 376 с.
4. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. К. : Либідь, 1997. 376 с.
5. Ільченко А.М. Методичні рекомендації для проведення семінарських занять з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Полтава : ФОП Гаража, 2016. 20 с.
6. Ільченко А.М. Програма та інструктивно-методичні матеріали з дисципліни «Педагогіка вищої школи». Полтава : ФОП Гаража, 2016. 45 ст.
7. Ільченко А.М., Вовк М.О. Стан сформованості мотивації до навчання у здобувачів вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Міжнародні челпанівські психолого-педагогічні читання». К.: Гнозис, 2019. №2. Кн. 2. Том I (24). С.219 -226.
8. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Організаційно-методичні засади підготовки майбутніх викладачів вищої школи до роботи в інклюзивному освітньому середовищі // *Humanitarium*. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.); Ніжин (Чернігів.обл.) : Лисенко М.М., 2018. Том 43, Вип. 2 : Педагогіка. С.34-45.
9. Ільченко А.М., Подлесна Г.В. Особливості організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в процесі вивчення соціально-гуманітарних дисциплін // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том III (81). С.184-194.
10. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с.
11. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи. К. : Знання, 2007. 399 с.
12. Подлесна Г.В., Ільченко А.М. Шляхи реалізації особистісно-орієнтованого підходу до навчання в процесі формування особистості здобувача вищої освіти // *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії»*. Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». К.: Гнозис, 2018. №6. Кн. 2. Том I (79). С. 389-400.
13. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І Психологія вищої школи : підруч. для студ. ВНЗ. Вид. 3-є, випр. і доп. К. : Каравела, 2011. 360 с.
14. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. 608 с.
15. Щербяк Ю. Педагогіка вищої школи : навч.посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 304 с.
16. Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. McGraw-Hill International, 2011 36 p.
17. De Boer H. et al. Progress in higher education reform across Europe : Governance reform. Enschede : Center for Higher Education Policy Studies. 2010. 695 p.
18. Henard F., Roseveare D. Fostering quality teaching in higher education: Policies and Practices. An IMHE Guide for Higher Education Institutions. 2012. 54 p.
19. Kwiek Marek. Knowledge Production in European Universities: States, Markets, and Academic Entrepreneurialism. Peter Lang, 2013. 482 p.

#### Інформаційні ресурси

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 290 с. URL : <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/29032>

2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. К. : Знання, 2005. 486 с. URL : <http://www.info-library.com.ua/books-book-105.html>
3. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К., 2005. 495 с. URL : <https://westudents.com.ua/knigi/350-pedagogka-vischo-shkoli-kurlyand-zn.html>
4. Марченко Н.В., Макаренко О.Л., Прохор І.П., Тітаренко Н.Ю., Трифонова О.М. Вища освіта України №3 (додаток 2). Тематичний випуск «Педагогіка вищої школи: методологія, теорія, технології». Т. 2. К., 2014 р. 480 с. URL : [https://www.cuspu.edu.ua/download/nauk\\_zapiski/pedagogy/maket2\\_13.11.14.pdf](https://www.cuspu.edu.ua/download/nauk_zapiski/pedagogy/maket2_13.11.14.pdf)
5. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. К., 2009. 472 с. URL : <https://subject.com.ua/pdf/254.pdf>
6. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. URL : [http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt\\_koncepc.pdf](http://tnpu.edu.ua/EKTS/proekt_koncepc.pdf)
7. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 року №1556 – VII //Відомості Верховної Ради України, від 19.09.2014р./№37-38/ стр.2716, ст.2004. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
8. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>
9. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. 2-ге видання доповнене. К. : Академвидав, 2010. 456 с. URL : <https://academia-pc.com.ua/product/213>
10. Т. Finikov, O. Sharov. Monitoring the integration of ukrainian higher education system into the european higher education and research area. Kyiv, 2014. 136 p. URL : [http://www.edupolicy.org.ua/dx/assets/images/Analit2en\\_web.pdf](http://www.edupolicy.org.ua/dx/assets/images/Analit2en_web.pdf)